

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Kéziratokat vissza nem adunk.

Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2

Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

LAPVEZÉR:

MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:

Dr. BUZA BARNA.

Elfizetési ár:

Égész évre 10 korona. félévre 5 korona. Negyed évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér. Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Tessék már sajtópert indítani! Nyílt kérelem a főispán urhoz.

Sokat írtak a lapok a mult héten két bécsi katonatiszt halálos párbajáról. Minket a tudósításokból különösen egy részlet érdekelt. Ez az volt, hogy mikor az egyik tiszt valami sértő tényről állított a másikkal, előbb becsületügyi vizsgálatot indítottak, abban megállapították, hogy a vádak valótlanok, s csak akkor engedték, hogy a megvádolt katonatiszt megverekedjék a vádlójával.

Ime tehát a katonáknál is, akik pedig legérzékenyebbek a becsületükre, ha valaki vádat emel a másik ellen, nem bocsátják őket rögtön össze, hogy józan ész ellenére a középkori istenítélet módjára párbajjal döntsek el a vádak igazságát, hanem előbb szigorú vizsgálatot hoznak tisztába, hogy igazak-e az állított vádak, vagy nem. Ha igazak, akkor szó sincs róla, hogy párbajra engednék a tisztet ki.

Igy van ez a katonaságnál. A polgári életben pedig, Angliától egész Zemplénumig, ha visszaélésekkel vádolnak valakit, nem kapkodnak rögtön a kardjához, hanem a bírósághoz megy, ott tisztázza a megtámadott hírnevét. Es csak ha a bíróság előtt bebizonyult, hogy ártatlan, akkor teheti, s csak akkor van hozzá erkölcsi jogosultsága, hogy párbajjal is megtorolja a méltatlanul szenvedett sérelmet.

Igy megy ez már Magyarországon is. Mikor Lukács miniszterelnököt, Barát miniszteri tanácsost, visszaélésekkel vádolták, eszükbe se jutott párbajozni, hanem a bíróságnál tettek panaszt. S a bírósághoz fordultak, az elmenekült vádak miatt Wekerle, Andrássy, Apponyi, Kossuth. Pedig ezek is elég lovagias emberek. S egyetlenegy esetet se tudnak nekünk mutatni még Magyarországon se — Zemplénumig kivéve — hogy köztisztviselő az ellene felhozott vádak, tényállítástokat párbajjal akarta volna elintézni.

Miért éppen csak Zemplénumig kivétel ez alól az egész civilizált világon, még Magyarországon is általánosan elfogadott szabály alól? Miért van az, hogy ha nálunk egy köztisztviselőről azt írja egy lap, hogy megsérti a kötelességeit, visszaél a hatalmával, hát annak a tisztviselőnek eszébe se jut a bírósághoz menni a maga tisztázása végett, hanem

rögtön kardot csörtet s párbajozni akar?

S miért különösen éppen Zemplénum megye főispánjára nem erényesek az emberi civilizációnak ezek a józan eszből fakadó s mindenütt elismert szabályai? Miért huzódik Zemplénum megye főispánja olyan csodálatosan könnyű makacsággal attól, hogy bíróság elé menjen az ellene emelt vádakkal s mért akarja ezeket a vádak mindenképp karddal elintézni, mikor okos ember léte nekik is tudnia kell, hogy vádak karddal elintézni nem lehet?

Mi a főispán urral szemben becsületért kifejezést sohase használtunk. Mi a főispán urról tényeket állítottunk. Igaz, súlyos tényeket, amiket ha bizonyítani nem tudunk, a bíróság minket feltétlenül elítél rágalmazás miatt.

Hát mért nem állít minket a főispán ur a bíróság elé? Hisz a vármegye közönsége nem arra kíváncsi, hogy jól tud-e vinni a főispán ur, hanem arra, hogy igazak-e a felhozott tények, vagy nem!

Az isten szerelméért hát miért nem indítja meg a főispán ur azt a sajtópert? Olyan rettentő nehéz dolog a bíróság elé állni a saját tisztázása végett? Ne féljen tőle a főispán ur, hisz, akinek tiszta a lelkiismerete, annak nincs oka félni a bíróságtól.

Hát igazán semmi módon nem lehet rávenni a főispán urat, hogy „rágalmazóit” a bíróság elé állítsa, s ott bizonyítsa a maga igazságát? Mi már mindent elkövettünk, hogy a bíróság elé csalogassuk a főispán urat. A cikkek szerzőit is csak azért nem nevezzük meg, hogy hátha mégis rászánja magát s a bírósághoz fordul, ahol első szóra megtudhatja, hogy melyik cikket ki írta.

Es ugy látszik ez is hiába. Baráth Armin elment a bírósághoz, még Lukács László is odaállt, de hogy Mecznern Gyulát oda lehessen édesgetni, az ugy látszik, kizárt dolog.

Mondják meg hát nekünk a munkapárt főemberei, józan gondolkozású s korrekt vezetők: miért nem akar Mecznern Gyula sajtópert indítani? S mit szól ahhoz Zemplénum megye közönsége, hogy az ő főispánja ellen olyan súlyos vádak emelnek s azt semmi kéressel, semmi könyörgéssel nem lehet rávenni, hogy a vádak megcáfolása s a vádlók megbüntetése végett a törvényes fórumhoz, a bírósághoz forduljon.

Pedig a főispán ur nagyon szereti a tiszta helyzeteket. Most is dicseretes kitarással napokon

át reggeltől estig munkálkodott, hogy az ujhelyi polgármester dolgait tisztába hozza. Miért csak ép a saját dolgainak tisztába hozatalától idegenkedik annyira?

Kérve kérjük még egyszer a főispán urat: állítson minket a bíróság elé! A multkor már megígértük, hogy ha kegyeskedik sajtópert indítani, attól a perctől a per befejezéseig többet egy rossz szót se írunk róla. Pedig nagyon sok megírni valónk volna még. Most, hogy még inkább kedvet csinálunk a főispán urnak a perhez, újabb ígéretet teszünk. Ha már annyira szeretne a főispán ur párbajozni, kijelentjük, hogy mielőtt a bíróság vádjaink valótlanosságát megállapítja s elítél bennünket, azonnal kiállunk a főispán urral, vagy avval, akit kijelöl, kardra, pisztolyra, vagy amire csak tetszik, párbajozni. Ennél többet már igazán nem tehetünk.

De addig igazán lehetetlen. Előbb mégis csak tisztázni kell, hogy igaz-e, amit írtunk, vagy nem igaz? Mert különben az egész világ kinevetne, hogy igazat írtunk s ráadásul még beveretjük érte a fejünket.

Minden tényállítástunkat, amit eddig írtunk a főispán urról, az utolsó szóig tartjuk. S nagyon szépen kérjük a főispán urat, ne hagyja magán száradni ezeket a valóban súlyos vádak, jelentsen fel miattuk bennünket a bíróságnál.

Még tán sose történt, hogy a bűnös könyörgött volna a sértetthez, hogy jelentse fel őt. Most ime mi azért könyörgünk a főispán urhoz. Tegye hát meg, adja hát be azt a sajtópert! Örökké hálásak leszünk érte.

A függetlenségi kör új helyisége.

A függetlenségi kör már átköltözött új helyiségébe, a Vörös Ökör épületbe. Nagyon kellemes, tágas az új helyiség. S különösen kedves a kerthelyiség a Színház kertben. Ez a kert ma legszebb nyári helyisége a városunknak, s páratlanul kellemes benne a tartozkodás. Holnap, vasárnap, ha szép idő lesz, itt a kertben gyülekeznek a körtagok. Jöjjen el mindenki. Bejárát mindkét oldalról: a Wekerle térről is, a Vörös ökör udvaron át, a színház utcából is. A kerthelyiségben újságok s kitűnő kuglizó vannak a tagok szórakoztatására. Etelek, italok is kaphatók s különösen kitűnő jó bor nagyon olcsón.

Városok fizetési zavatai. Ujhely a tönk szélén.

A városházán végbement főispáni vizsgálat eredményét még mindig a titokzatosság homálya fedi. Hogy az egész vizsgálat csak a Farkas Andor személye elleni hájsza volt, azt mindnyájan jól tudjuk.

Hogy a polgármester ellen milyen adatokat szedett össze a főispán ur, arra csakugyan kíváncsiak vagyunk. A dolognak ez a része azonban reánk nézve most tárgytalan, amíg a főispán ur nem publikálja a vizsgálat eredményét.

A vizsgálatot kapcsolatban most egy másik dolog érdekel bennünket. A főispán ugyanis a vizsgálat során állítólag kijelentette, hogy gazdasági tekintetben a város a tönk szélén áll s a mostani gazdálkodás mellett a legválságosabb helyzetbe kerülhet.

Hát hiszen azt a főispán kijelentése nélkül is jól tudjuk, hogy Ujhely város pénzügyi helyzete igen válságos. Már a képviselőtestület legutóbbi közgyűlésén nyilvánvaló volt, hogy a város anyagi kötelezettségeinek nem tud eleget tenni, a Behyana-féle követelés kielégítésére már semmiféle fedezetet nem tudtak találni.

A világrt sem akarjuk a város gazdasági politikáját, jobban mondva politikai-nélkülségét védelmünkbe venni, sőt mi voltunk az elsők, akik felemeltük tiltakozó szavunkat, valahanszor vérszedelmes utakra láttuk tereledni a városi gazdálkodást.

De azért nagy tévedés volna azt hinni, hogy egy hirtelen rendszer- és személyváltás most már radikálisan segíthetne a szomorú állapotokon. Mert ez a pénzügyi válság egyáltalában nem ujhelyi specialitás.

Országszerte beláthatatlan súlyos következményei vannak már is a gazdasági válságnak. Magánosok, cégek, intézetek sorra következnek az anyagi összeomlás szomorú listájában, s hogy a városok is nagyon megérik a válság következményeit, az szinte természetes folyamánya a dolgoknak. Amikor napról-napra millió cégek válnak fizetéseképtelenné, amikor az egész ország nyög a pénzügyi válság sulya alatt, akkor az ujhelyi szomorú állapotokat mégsem lehet kizárólag a városi gazdálkodás rovására írni, s egy vizsgálatlalt és egy kilátásba helyezett rendszer- és személyváltással elintézni.

Kolozsvár városa szintén szomorú bizonyítást adja annak, hogy a nehéz pénzügyi viszonyok következtében nemcsak a kis existenciák

mennek tönkre, hanem zavarba jutnak a gazdag városok is. Kolozsváron már a napi kiadásokat sem tudják fedezni. Az alkalmazottak és tisztviselők fizetésére már február óta nincs pénze a városnak és az összes alapokat kimerítették. Számos vállalkozó perli a várost. A sürgős természeti adósságok már 32,000 koronára rugnak.

Kecskeméti városa szintén válságos helyzetben van és most 250,000 korona kölcsönt kénytelen felvenni.

Es még számos várost idézhetnek annak igazoláására, hogy nem lokális tünettől van dolgunk, hanem a városok anyagi romlása országos baj.

Ujhely városának pénzügyi válsága kitűnő alkalom lehet a polgármester felelősségre vonására, kitűnő eszköz a Farkas elleni hajszára, de az az egy bizonyos, hogy a polgármester elüldözésével semmiképpen sem lenne szánálva a helyzet. Ezt különben a főispán is nagyon jól tudja. Es mi is nagyon jól tudjuk, hogy mire való az egész vizsgálat.

Greiner Jakab üzelvei.

A tolcsvai erdőbérlet.

Megirtuk, hogy Greiner Jakab fakereskedő, miután pár héttel ezelőtt fizetéseképtelenséget jelentett be, a hitelezőkkel való egyezkedési tárgyalások közben az elmúlt napokban hirtelen eltűnt a valóságintéleg Amerikába szökött. Minthogy a cégnek más meghatározottja nincs, akivel a hitelezők tárgyalhatnának, az egyezkedési tárgyalások megszakadtak s a hitelezők kénytelenek csődöt kérni a Greiner vagyonára.

Bennünket zemplénieket különösen érdekel a milliós cég bukása, a Greiner-féle tolcsvai erdőgazdaság és gőzfűrésztelép kapcsán.

Múltkor ciskünkben megemlégtünk azt is, hogy a rengeteg passzívával szemben a hitelezők számára az egyetlen számbavehető érték a cégnek egy szerződése, amelynek értékesíthetése azonban kétséges.

Ez a szerződés pedig éppen a báró Waldbot Frigyesrel kötött tolcsvai fakitermelési szerződés. A több milliós passzívával szemben ez volna az egyetlen valamire való „aktív”, ha ugyan értékesíthető lenne.

Hogy azonban a cégnek zempléni dolgai is mennyire állanak valóságos alapon, az kiténik az alábbiakból.

Greiner, a milliomos.

Öt évvel ezelőtt Greiner kibérelte a báró Waldbot-féle tolcsvai erdőgazdaságot tizenöt évi kitermo-

lésre 3 millió koronáért. Greiner olyképen igyekezett személye iránt bizalmat kelteni, hogy többszörös milliomosnak híresztelte magát. A területekért nagyon magas árakat ígért, s ő maga is kijelentette, hogy ha az üzletre rá is fizet egy-két milliót, legalább kevesebb marad a nevető örökösöknek. Még tavaly is azt híresztelte, hogy a bécsi „Unió“-bank két millió hasznót ígért neki, ha a tolcsvai bérletet átadja.

Hamis mérlegek.

Ezzel szemben most kiderült, hogy Greinernek vagyona sohasem volt. Hogy gazdag embernek kijár, évről-évre hamis mérleget készített s ily módon sikerült hitelhez jutnia a fővárosi nagy pénzügyzeteknél, amelyek most mind erősen érdekelve vannak az inzulvenciában. Egyedül a Kereskedelmi Bank 800000 koronával van érdekelve a Greiner-féle bukásban. Tizenöt év óta a hamis mérlegekhez hamis váltók is járultak s Greinernek körmönfont manipulációival mégis sikerült magát a legkorrektebb üzletembernek feltüntetni.

Az iparvasut.

Emlékeztet még a tolcsvai erdőgazdaság céljaira épített iparvasut történetét. Erdőhorvátiban valószínű forrongás tört ki a vasutnak a közönségnek keresztül vezetése miatt, s több merényletet is követtek el a vasut ellen, megrongálták a pályát és a hidakat, Greinernek mégis sikerült keresztülvinnie a közgazdasági hatóságoknál, hogy a vasut biztonságát szigorú büntetésekkel biztosítsák.

Ma ez a drága pénzen felépült iparvasut sem sokat ér. Értéke a hitelezők kielégítése szempontjából nem is jöhet számba.

A bukás.

A válságos gazdasági helyzet következtében Greiner nem tudott újabb hitelekhez jutni, s kénytelen volt bejelenteni a fizetéseképtelenséget. A hitelezők, bár megállapították a Greiner csalárd üzelveit, mégis békés megoldást kerestek és egyezkedési tárgyalásokba boosajtkoztak.

A további részletek már ismeretesek. Mialatt a hitelezők a családdal egyezkedtek, Greiner előbb a feleségét elküldte Brioniba, majd május 6-án maga is eltűnt a fővárosból, valószínűleg Amerikába.

A tolcsvai szerződés.

A hitelezők most már igyekeznek megmenteni a megmenthetőt. A tolcsvai erdőbérlet lenne számukra az egyetlen számbavehető érték.

A szerződés értékesítése azonban nehézségekben ütközik, mert

Waldbot Frigyes báró nem hajlandó a szerződést még hátralevő 10 évre meghosszabbítani a hitelezőkkel.

A tolcsvai erdőbérlet körül forog most a Greiner-féle csőd ügye, de a hitelezőkre nézve itt is kevés kilátással.

A városi dalárda megalakulása.

Gyűlés a városházán.

Ma délután 5 órakor fog végbemenni a városháza tanácstermében a városi dalárda alakuló közgyűlése. A közgyűlés meg fogja választani a dalárda tisztikarát és bizottságot fog kiküldeni az alapszabályok kidolgozására.

Beavottak egy remélik, hogy a jövő hét folyamán már a próbákat is meg lehet kezdeni. Hangjegyek tekintetében máris szép repertoár áll a dalárda rendelkezésére, és anyagilag is meg van vetve a további fejlődés alapja, mert a nemrégiben megtartott, hangversenyyel egybekötött városi mulatság tisztajelölődésének felerősze a városi dalárda alapjára fordították.

Megfelelő hanganyag is bőven áll rendelkezésére, s a közgyűlés gondoskodni fog arról, hogy a dalárda ügy adminisztratív, mint zenéi vezetését szakavatott kezekre bizza.

Minden garancia megvan arra nézve, hogy a dalárda működése elé a legszebb reményekkel nézhessünk. Több ízben kifejtettük már s talán fölösleges ismételnünk, hogy milyen nagyfontosságú kulturális szükségletet van hivatva kielégíteni a most megalakuló városi dalárda, s csak örömmel szolgálhat, hogy a terv végre valóra válik.

Mint értesülünk, a mai közgyűlési belépési nyilatkozatok fog kibocsátani a lehető legszélesebb körben. Az eddigi előzetes megbeszélésekből és tárgyalásokból ítélve, jelentkezőkben nem lesz hiány. Városzerte máris nagy az érdeklődés a dalárda iránt.

Farkas Andor polgármester, aki eddig is a legbuzgóbb agilitást fejtett ki az ügy érdekében, a közgyűléssel kapcsolatban a következő körlevelet boosajtkozta ki:

Meghívó.

Több oldalról megnyilvánult óhajnak kívánok eleget tenni, mikor a városi dalárda megalakulásához szükséges első lépéseket megteszem és Sátoraljajhely város társadalmának dal- és zenekedvelő férfitagjait f. hó 17. napjának d. u. 5 órájára a városháza tanácstermében tartandó alakuló közgyűlésre tisztelettel meghívom.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az egylet céljának s az alapszabálytervezetnek ismertetése.
2. Belépési nyilatkozatok kivétel.
3. Megalakulás: Az elnökség, a választmány és tisztikar megválasztása.

5. Az egylet működésének megkezdéséhez szükséges intézkedések megtétele.

6. Esetleges indítványok.

Saujhely, 1913. május 15.

Farkas Andor, polgármester.

Meghurcolt ügyvéd.

Polgár Ernő nyilatkozata.

Megirtuk, hogy az „Est” vasárnapi számában Nagy József debreceni szücsmester nevében „Arverés 60 fillér hátralék miatt” egy nyilatkozat jelent meg, amelynek éle dr. Polgár Ernő sátoraljajhelyi ügyvéd ellen irányul. A nyilatkozat szerint dr. Polgár hatvan fillér hátralékos tartozás miatt árverést vezetett Nagy József ellen. Az „Est” a maga részéről is kommentárokat fűzött a közleményhez, ennek dacára azonban nem volt hajlandó helyet adni a dr. Polgár Ernő rektifikáló sorainak.

A meghurcolt ügyvéd egyébként a való tényállást a következő nyilatkozatban ismerteteti.

„Nagy József szücsmester, debreceni lakos egy Eperjesen tartozkodó színészre elleni 800 koronás követelés behajtásával bízott meg. A per átadásakor jó előre figyelmeztettem, hogy a nevezett színészre a követelést behajtani nem lehet, amire kijelentette, hogy nevezett színésznek meg van még az a szörmekabátja, melyet tőle a keresetbe helyezett összegért vásárolt, s amelynek értéke most már nagyobb, mint a 800 koronás követelése. Ilyen előzmények után indítottam meg a keresetet Eperjesen, ahol ítéletet nyertem, majd annak alapján végrehajtást kértem s a végrehajtást személyesen fogantatosítottam, azonban negatív eredménnyel, mert végrehajtást szenvedett időközben elidegenítette a kereseti összegért vásárolt szörmekabátot. Végrehajtást szenvedettnek a fizetését is letiltottam de semmi biztató reménnyel, mert nevezett fizetése már amugy is 10,000 korona erejéig lett tiltva. Mindezekről értesítettem megbízomat és a méltányosságot szem előtt tartva kértem, hogy a bíróság megítél 130 kor. 40 fill.

Sirolin "Roche" biztos

gyógyhatást nyújt katarrhusoknál, hörgőhurutnál, asthmanál, influenza után. Sirolin "Roche" kezdődő tüdőbetegséget csirajában elfojt. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyíti a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek

meghűléseit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Szíveskedjek a gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

az eperjesi helyettesemnek fizetett, valamint az eperjesi utammal és levelezéssel felmerült perenkívüli kiadások és költségek azaz 190 kor. helyett, csupán 90 kor. 70 fillérvényi készkiadásaimat fizesse meg. Ugyanezt cselekedtem még több ízben, de eredménytelenül, miért is kénytelen voltam megbízomtatni a készkiadásaim megtérítésére azaz 90 kor. 70 fill. iránt beperelni. Ezen keresetre a bíróság tárgyalást tűzött ki. A tárgyaláson bejelentettem, hogy alperes Nagy József 90 koronát közvetlen a tárgyalás előtt címre beküldött és kértem, hogy marasztalják el a hátrálékos tőkében és a keresettel felmerült költségekben. Ennek utána ismét felhívtam az alperest, hogy fizesse meg a már felmerült és bíróság megítélt 10 kor. 40 fill. kereseti költséget s mivel azt ismét elmulasztotta, a végrehajtást ezen összegre megkértem, a végrehajtást hivatalból foganatosítottam és annak jogerőssége után az árverést kitéztem.

Nem igaz tehát az, hogy a peresített 90 kor. 70 fill. perköltség, hanem a behajrási perben felmerült készkiadás, nem igaz, hogy a 90 korona beutódása után újra bepereltem volna, mert csak a már beadott kereset folytán felmerült költségekkel együtt lett a hátrálékos 70 fillérvény a bíróság által jogosan elmarasztalva és ha 90 koronára 70 fillért küldött volna be még akkor is elmarasztalta volna a bíróság a keresettel felmerült költségekben, tehát nem 70 fillérvény maradt hátrálékban, hanem 12 koronával, nem igaz, hogy a sátoraljaujhelyi kir. Járásbíróság 32 kor. 50 fill. költséget ítélte volna meg a keresetért, hanem successive merült fel alperes makacskodása folytán a végrehajtás kérésre, foganatosítással és árverési tüzéssel együtt, nem igaz, hogy 90 kor. 70 fill. helyett azért küldött csak 90 koronát, mert a 70 fillért két nullának nézte annál kevésbé, mert a kereset gépirással ment ki irodámból és 70 fillért nem lehet sem 60 fillérnek, sem két nullának olvasni.

Az itt előadottakból kétséget nem szenved, hogy Nagy József fel szemben se kapzsimódra, annál kevésbé jogtalanul, hanem a lehető legméltányosabban jártam el, mert elvégre azt senki sem kívánhatja, hogy „az ügyvéd, amellyel, hogy lemond munkadíjának és faradozásának a megfizetéséről, saját pénzével még kliensére ráfizessen.

Annyit pedig Nagy József megérdemelt, hogy az ellene folyamatba tett perköltségeiben elmarasztaltassam akkor, midőn humánus eljárásom dacára, többszöri felszólításom dacára sem fizette meg kész kiadásaimat és felszólításaimat még válassza sem méltatta.

Egyébként nevezett ellen rossz-hiszemű és a közönség félrevezetését célzó nyilatkozata miatt a bűnvádi feljelentést megtettem.

Igy mondja el az esetet Polgár Ernő, s szavahihetőségéhez annál kevésbé fér kétség, mert hiszen

állításai a bíróság hivatalos aktáival bebizonyíthatók,

Hogy az „Est“ helyt adott a szülemester nyilatkozatának. az a közérdek szempontjából érthető és akceptálható. De azon már csudálkozunk kell, hogy egy ilyen tekintélyes, komoly lap a meghurcolt ügyvéd cáfoló sorait nem akarta közölni. Nemesak a bíróság tartozik a vád mellett a védelemnek is helyt adni, hanem ez a sajtónak is eminens erkölcsi kötelessége.

A japánok gyakorlati érzéke

azonnal fellelerte az UJ gumiszarok számos öfnyótt!

Használja kényelmese, kényelmese, kényelmese, az UJ gumiszarok számos öfnyótt! Budapest, VII.

A peronospora ellen.

A szőlészeti szakosztály felirata a kormányhoz.

A Zempléni-vármegyei Gazdasági Egyesület szőlészeti és borászati szakosztálya f. hó 15-én, csütörtökön délelőtt ülést tartott a vármegyháza nagytermében. Mintegy huszonötven vettek részt az ülésen, amelynek főérdeke a Hegedűs Sándor tarcali vinecellériszkolai igazgató előadása volt a szőlő helyes permetezéséről.

Hegedűs Sándor szakszerű, sokszor mélyen tudományos, de amellyel mindig világos, szabatos és népszerű előadása mindvégig lekötötte a hallgatók figyelmét.

A különböző permetezési módszerek tüzetes ismertetése és alapos bírálata során az előadó oda konkludált, hogy a peronospora ellen való védekezés céljára ma is legjobb szerünk a már régen használt és bevált ugynevezett bordói lé, feltéve természetesen, hogy helyesen van elkészítve.

Manapság különböző hangzatos elnevezések alatt egész sereg drága készítményt hirdetnek és terjesztenek, amelynek egyrésze, ha nem is sokat használ, legalább nem is árt a szőlőnek. Nagyon sok azonban a forgalomba hozott preparátumok között az olyan, amely nemhogy megvédené a szőlőt a peronospora ellen, hanem ellenkezőleg, tönkretelheti az egész termést, sőt a szomszédterületeket is inficiálhatja. Többnyire titkos összetételű szerek, amelyeket élelmes és lelküismeretlen vállalkozók sóznak nagyhagu reklám kíséretében a szőlősgazdák nyakába.

Ezek ellen az ártalmaz szerek ellen kell felvenni a küzdelmet,

mert ezeknek elterjedése országos veszedelem. Meg kell akadályozni ezeknek a szerkeknek a terjesztését és használatát, meg kell menteni a szőlősgazdákat a veszedelemtől.

Ebből a célból indítványozza az előadó, hogy írjon fel a szakosztály a kormányhoz, a szükséges lépések megtevése iránt.

Hegedűs Sándor indítványára a szakosztály egyhangulag elhatározta, hogy az ügyben feliratot intéz a kormányhoz.

A kormányban vannak különböző ismeretterjesztő kiadványai, füzetei, folyóiratai, — talán ezek útján, vagy külön füzetcskésk kiadása által, — amelyet ingyen kapna meg minden szőlősgazda, — lehetne felvilágosítani a népet arról, hogy melyek azok a veszedelmes készítmények, amelyekkel permetezni nem tanácsos.

A tudomány mai álláspontja szerint bebizonyíthatóan az Odol a legjobb szer a száj — és a fogak ápolására.

Ára: nagy üveg 2.— k, kis üveg 1.20 k.

HIREK.

Tárogatóval

fogadja a sárospataki vár az ő illusztris vendégét: Windisch-Graetz Otto herceget és feleségét, Erzsébet főhercegnőt, a király unokáját.

Tárogató fog szólni a csonka vár tetejéről.

Meghallják-e? Megérik vagy legalább megsejtik-e benne a történelmi idők zokogását?

Mert nem fül kell a tárogatóhoz, nem műérzék, nem kontraszpontus zenei képzettség, hanem érzés, megérzése annak, hogy azokban a szomorú dallamokban nemzeti lelkeseledések égnék, szolgánép szabadságigénye viharzik.

A kuruconó nem zenei, hanem történelmi műfaj. Az ismeri a kötőjét, az érzi ki a ritmussát, akiben magyar érzés van.

De nemesak a kuruconó romantikája szól a tárogató szavában, hanem benne csillog történelmünk sok véres-véretlen tragédiájának egy-egy drágaködarabja.

Hát ha nem is árasztja a tárogatózó a főhercegnő lelkébe a majtnéyi sík hangulatát, nem csillanik-e meg mégis hallatára a nagy magyar átok sejtelmé, nem vetődik-e egy pillanatra az unoka lelkébe földöntúli ragyogásban egy töviskoszorús, gloriás alak

képe: a mi mártyr nagyasszonyunk?

A mártyr Erzsébet királyné. Igen, meg fog érteni minket a király unokája:

Mi vagyunk azok a magyarok, akik annak a nagyasszonynak a töviskoszoróján rózsát tudunk fakasztani és akik ezt a töviskoszorút nemzeti ereklyéink között őrizzük. Mi vagyunk azok a magyarok, akik tárogatószóval siratjuk nemzeti szomorúságainkat és időzzük legjobbjaink emléket.

A tárogató a mi anyanyelvünk.

A nagyasszony unokája megérti a tárogató szavát.

Ha pedig nem értené, majd megmagyarázza neki a vár ura.

Ambrózy Agoston.

Sárospatak fejedelmivendégei.

Május 28-án érkeznek Windisch-Graetz Lajos herceg meglátogatására herceg Windisch-Graetz Ottó és felesége, Erzsébet főhercegnő, a király unokája. A vár ura messzemenő előkészületeket tett az illusztris vendégek méltó fogadtatására. A program részleteiből csak annyit tudunk, hogy este a csonkatorony fánnyesen ki lesz világítva és tárogatóknak kurucnótákat fognak előadni Gődör Sándor szeremesi vasúti vendéglős vezetésével.

A sátoraljaujhelyi róm. kath. főgimnázium. Segélyező-Egyesülete f. hó 20-án d. u. 5 órakor választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagokat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Békenap. A helybeli polg. fiú iskola ma d. e. tartotta meg az I. hágtai konferencia emléknappját mely alkalommal Kertész Odón igazgató fejtegette a világbáke jelentőségét, a nemzetközi bíróságok ideális feladatait, szözlött a társadalmi béke szükségességéről. Végül a párbaj, mint középkori barbár intézmény fonákját ismertetette meg az ifjuságnak.

Templomszentelés Mádón A mádi régi, Rákoczi korabeli ref. templomot f. hó 12-én szentelték fel nagy ünnepségek között. Egy régi Rákoczi-korabeli őkehelynek a kolozsvári múzeum részére történt eladásából, továbbá közadakozásokból és néhánymulatság jövedelméből gyűlt egybe az az összeg, melyből a templomot restaurálták, majd nem újja építették és kellőképen felszerelték. Bálint Dezső végezte a felszentelés egyházi szertartását, töle megszokott magas szárnyalásu ezekben gazdag beszéd és ima kíséretében. Az egyházi szertartást nyolcvan teritékű bankett követte, amelyen a környékbeli intelligencia felekezeti különbözőség nélkül résztvett.

Dr. Rudali Izrael irodáját Rákoczy-utca és Meczer Gyula-utca sarkán levelő saját házába helyezte át.

A városi mozgósínházban vásárnap „az Erzsébet angol királynő“ c. nagy dráma kerül színpadra, melyben az isteni Sarah Sarah Berliard a világ első tragikája játssza a címszerepet. Aligha van közöttünk valaki, aki a nagy tragika játékváiban gyönyörködhet tt volna s így ne szalasszuk el a valóban művészi eseményt. Az előadást még négy gyönyörű kép teszi élvezetessé A délutáni előadás rendez, az esti felemelt helyárok mellett. Csütörtökön a főszám Salome a nagy Saharettel, a világhírű táncosnővel a címszerepben.

Szerkesztésért felelős:
A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:
LANDESMANN MIKSA

Városi mozgószínház

szombaton 24 s vasárnap 25 én
két-két előadásban

Egy test, két lélek

Dráma öt felvonásban.

Irta: Paul Lindau a berlini udvari színház igazgatója hírneves író. A czimszerepet játssza: Alber Basserman a berlini német színház tagja a legnagyobb német színész.

A legmagasabb művészi tökély érvényesül e darabban. Ilyen művészi esemény nem volt még színházunkban. E darabot a budapesti Apollóban eddig 150 szer adták.

Jegyek előre valthatók Gajdics nővéreknél. Telefon szám 202.

A KASSAI IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSON NAGY ARANY ÉREMMEL KITŰNTETVE.

A KASSAI BUTORKÉSZÍTŐ IPAROSOK ÁRUCSARNOK SZÖVETKEZETE.

Mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja. ::

KASSA, FŐ-UTCZA 10. SZAM I. EMELET.

Állandó butorkiállítás!

IDEÁLIS SZÉP LESZ

minden hölgy, ki a világ-hírű FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉMET-SZAPPANT

használja. A világ minden tájáról érkező nyilatkozatok bizonyítják ezt, amelyek a legészintebb hálatól visszhangzanak és a rajongás hangján szólnak a Margit-creme semminemű káros anyagot nem tartalmaz (sem ólomot, sem higanyt), összeállítás a modern kozmetika legtekélyesebb vívmánya. Az arc nemcsak selyempuha, hanem hőfehér s tiszta lesz, akik a Margit-cremet használják, arcuk szépségét teljes életükben megőrzik. Margit-creme 1 és 2 koronás tegeyek-be az egész világon kapható. Margit-szappan 70 fill. Margit powder 1-20 kor (fehér, rózsá vagy sárga színben) 6 koronás rendeléseket bementve küld.

FÖLDES KELEMEN gyógyszer-tára Arad Raktár az összes bel- és külföldi gyógyszer különlegességekben

FŐRAKTÁR: Sátoraljai helyen Kincsesy Péter, Hrabéczy Kálmán drog. Widder Gyula, Homonnán: Fábrián Arnold, Nagymihályon: Tolvay Imre. Sárospatakon: Horváth Mátyas.

Varrógépek, Mosógépek, Kerékpárok,

valamint egy kies fekvésű, ózondus helyen fekvő gyümölcsös kert előnyös feltételek mellett, részletfizetésre kapható és megszereshető

Bretz Gusztávnál

Sátoraljai hely, Fötér.

Hirdetések felvételnek lapunk kiadóhivatalában

Marx Email padlófénymáz

tartósságánál gyorsan száradó képességénél fogva utólérhetetlen kiváló minőségű padlókeze.

Egyedüli raktár
Sátoraljai helyen

Ily. Klein Jakabnál

Hirdetések felvételnek a Felsőmagyarországi Hírlap kiadóhivatalában.

Császárfürdő Budapest Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmas rend tulajdona. Elsőrangú kezes hévízü radioaktív gyógyforrások; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők, hőlég-, szénsavas- és villamos-vizfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használhatók főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altásti pangásoknál, 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenédj minos. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Egy okos fej minden alkalommal

Dr. OETKER-féle
vanilin-cukrot á 12 fillér
használn a drága vaniliaeső helyett.

Ez a legjobb fűszer tészta, kakaó és tea, csokoládé és krémek, kuglupf, mártások, tejszín, pudding és torták részére

Finom vagy porcukorral keverve mindennemű tészta behintésére páratlan és rendkívül kiadós, így kuglupf fánk, császármorzsá stb. 1 csomag á 12 f. pótol 2-3 csövet.

Mindennütt kapható millió recepttel Tészta sütéséhez csak a VÁLÓDI Dr. Oetker sütőpor 12 filléres használandó.

Eljegyzési kártyákat, lakodalmi és bálimeghívókat

izlésesen készít

Landesmann Miksa és Társa

könyvnyomdája
Sátoraljai hely.

LANDESMANN MIKSA ÉS TÁRSA

SZÁMOZÓ GÉP

VILLANYERŐRE BERENDEZET KÖNYVNYOMDÁJA

LYUKKASZTÓ GÉP

SATORALJAUJHELY, RAKÓCZY-UTCZA 1. SZAM.

TELEFON: 10 SZAM.

ALAPITTATOTT 1889-BEN.

TELEFON: 10 SZAM.

Eljegyzési és esküvői értesítések,
névjegyek és bálimeghívók a legizlésebb kivitelben készítettnek.

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

1878 óta! Mindenütt bevált híres, közkedvelt minden létező háziszert felülmul.

A valódi centifolia-kenőcs

(ezelött ugynevezett csodakenőcs)

EREJE ÉS HATASA:

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést. Operációkat tesz feleslegessé. Használ szeptalós nőknél, tojmagindításnál s emelő megkeményedés ellen. Orválné s hármóiméi elavult bántalmaknál, sebes és feltört lábaknál, sebeknél, dagadt lábaknál, esontszundál is, kard-, szurt-, löté-, vágott-, zuzott sebeknél, idegen testek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, serét, tüske stb. mindenféle daganatnál, fekélynél, kinóvónál, karbunkulusnál, képződéseknél, épp így ráknál, továbbá féregnél vagy rothadásnál, menő által feltört lábaknál, bármely égési sebnél, elfagyott testrészeknél hosszú betegségekkel előforduló fülfekéreseknél, nyakdaganatoknál, vérkeleéseknél, fülfolyságnál valamint kipállás ellen gyürmekéknél stb. kiváló és biztos gyógyhatású. Két doboznál kisebb rendelés nem lesz szállítva. Szétküldés utánvétel vagy a pénz előzetes beküldése ellenében. Na gyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény.

Budapesten kapható: **Török József** gyógyszeráránál s a legújabb gyógytárban. Nagyban kapható **Thalmayer és Seitz, Kochmeister utó-dai és Radanovits Testvérek** drogárkában Budapesten. — Ahol nincs lerakat, ott rendeljünk.

THIERRY A. Orvanyal-gyógyszertárából **PREGRADA** (Rohitsch-Sauerbrunn mellett.)

Allein ehler Balsam von der Schloßerei Engländer in A. Thierry in Pragrade bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Mindenütt ismert egyedül valódi balzsam 122 vagy 61 vagy 1 családi uti üveg K 5.60

INGYEN ráfizetés nélkül becsereél öreg használt gramofonlemezeket ujakra **WAGNER „HANGSZERKIRÁLY”**

Budapest, József-körút 15.

Árjegyzék ingyen.

Címre ügyeljen.

sérvkötők
pneumatikus gummi pelottával a legfőkeletesebbek
Háskötők hölgyek es urak részére minden altesti betegség es lógó has ellen.
Gummi göröcsér harisnyák.
Mulabakat es mükezeket amputáltak részére.
Testegyenítő járó es tanglepeket.
Mű- es támasztó FÜZÖKET.
Egyenestartókat ferdén nőttek részére valam. tartozó összes cikkeket **betegápoláshoz**

KELETI J.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17. vid.

Legújabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék INGYEN es BÉRMENTVE.

Alapítva 1878.

Telefon 13-76.

LANDESMANN SAMUEL

szőgyártó és nyerges Sátoraljujhely, Rákóczy-utca 6. szám

Készít és vállal mindentféle e szakmába vágó munkát, javításokat elfogad. — Különlegességek; ostorok, izasztó stb. raktár.

A peronospora, valamint a gyümölcsfákon, burgonya-földéken és egyéb növényeken élősöködök ellen

nagy sikerrel védekezhetünk a MAYFART-réle önműködő SYPHONIA permetezővel

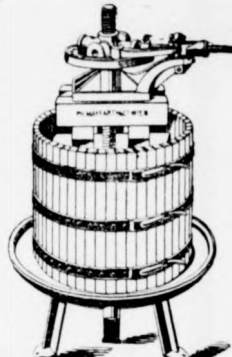
Bor- és gyümölcsajtók,

„Herkuies“

Hydraulikus ajtók, szőlő- s gyümölcsörölők teljes mustberendezések stb. gyártása,

továbbá kaphatók a legjobb kivitelű gazdasági gépek és eszközök.

MAYFART PH. ÉS TARSA

gazdasági gépek gyáraiban.

WIEN, II. Taborstrasse 71. szám.

Frankfurt a M. m. Berlin Páris.

A 014. sz. bótartalmu képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük. Képviselek kerestetnek.

PFEIFFER SÁNDOR építész építőmester.
Sátoraljujhely. Jroda és telep: Árpád-utca 19. (Saját ház.)

Elvállal mindennemű épületek tervezését és felépítését, építkezések művezetését és leszámolását, **tűzbiztos** gipsz és vasbeton menyezetek készítését minden néven nevezendő **vasbeton szerkezetek statikai számítását és azok kivitelét**, cement, granátó-terrazó, keramit, aszbeszt, aszfalt stb. burkolatok készítését.

Állandó raktár: román és portland cement homlokzat köpor, aszfalt szigetelő lemez és kátrány termékekben.

Gazdasági vasuti felszerelés, circa 800 f. méter sinpár két váltóval és 8 darab vaslóré E L A D Ó. Bővebb felvilágosítást nyújt:

EISERTH ISTVÁN

ifj. Miklós Béla gondnoka

Husz hold legelő

Örös határában bérbeadó. Bővebbet Altman ugyanott.

Három gépirásban teljesen jártas kisasszony azonnali belépésre kerestetik. Gyorsirást ismerők előnyben részesülnek. Cím a kiadóhivatalban.

Jég

házhoz szállítva naponta kapható

KLEIN GÉZA

kereskedőnél. Telefon 64.

Fiatal ember - könyvelői esetleg ügyvédi irodában Irnoki állást keres. Szives megkereséseket „Török” jelgére a kiadóba kérek.

SALGÓTARJANI

Köszénbánya Részvénytársulat széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

NEUMAN JENŐ cégnél

Sátoraljujhely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács szén es koksz valamint porosz briket kapható.

Superfosfát-műtrágya

Káli só

SZŐLŐBIRTOKOSOK

különös figyelmébe!

HA Forhinnal permetez**Rézkénporral** poroz és**Bagollal** öli a szőlőmolyt:

- I** - SZOR kevesebb a gond,
II - SZOR kevesebb a munka,
III - SZOR kevesebb a munkabér!

mert a **Forhin** a sokszorta megjavított burdó leverék és számtalan közönsé- és elismerő-levele tanúsága szerint mindenütt a legnagyobb melegevéssel használják!

Forhin

-nak nincs üledékel vízbe dova azonnal oldódik és biztosan pusztítja a peronoszpórákat: egy kész anyag, főalkatrésze rozgály, tapadóképesége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele; használata óriási munka- és pénzmegtakarítást jelent, mert az anyag teljesen kész!

Gyümölcskertészek használjanak saját érdekükben Californiai lét. a gyümölcsrovarok elleni védekezésre rovarnyvet minden kártékony rovar lekötésére, rovarfogó övet az összes kártékony rovarok elfogására, Laurinát a rovarok ellen nyári védekezésre, Lauril Karbolineumot a rovarok elleni téli védekezésre, Lauril oltóviaszt az oltványok nemesítésére, Ichneumint a zsenge virágok permetezésére, Nicotin Quassiakivonatot faiskolák permetezésére, Topomort mezzei egerek pusztítására, Pampilt rovarok és darazsak elfogására. Tessék mindazon cikkekről kimerítő leírást és használati utasítást kérni, melyet ingyen és bétmetve küld az összes érdeklődőnek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggal
BUDAPEST, VI., VÁCI-UT 93 v,

valamint képviselője: Führer Miksa és fia Olaszliszka.

Kastrup és Swetlik Fahrradfabrik Eger Böhmen.

Hirdetések
 felvételnek
 e lap
 kiadóhivatalában.

Egy szőlőbirtokos se mulassza el összes
 permetezőgépeit

„TEMPUS“ permeszóróval felszerelni!

KÉTSZERES MUNKAKÉSSÉG! ARA K 18.

Ismertető füzetet küld, rendelést elfogad
 a „BORÁSZATI LAPOK“ szerkesztősége
 Budapest, IX. ker. Üllői-ut 25.

Aczél József

a m. kir. államvasutak gépgyára vezérügynökségének képviselője

Rákóczi-utca **Sátoraljaújhely** Kispiacz.

A n. é. gazdaközönség szives figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. gazdaközönség b. tudomására hozni, miszerint a „Magyar Államvasutak gépgyára“ vezérügynökségének képviselője **Sátoraljaújhelyben, Rákóczy-utca 28. sz. (Dr. Rudali-féle házban)**

gazdasági gépezetet nyitottam,

mely vállalatomat bátor vagyok a n. é. közönség becses figyelmébe és jóindulatába ajánlani.

Fent jelzett cég egyedül képviseli a legjobbnak bizonyult kitűnő talajművelő resicai acél ekéket, a losonci **Drill** és **Record** vetőgépeket, valamint a páratlan hírű gabonatisztító **Kalmár rostákat**. Kitűnő minőségű **zsákokat** és **vizhatlan ponyvákat** is tartok raktáron és azokat mérsékelt díjazásért kölcsön is kiadom. Raktáron tartok továbbá mindennemű technikai cikket, gépolaj zsíradékot, elsőrendű kék uszó kenőcsöt és általában a gazdasági szakba vágó összes cikkeket nagyban és kicsinyben.

Midőn új vállalatomhoz a n. é. gazdaközönség nagybecsű támogatását kérem maradok

kiváló tisztelettel

Aczél József

az „Adria“ biztosító társaság ügynöksége.